

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર.પી. ધોલારીઆ

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને રીફર કરવામાં આવશે કે નહીં?	
૩	શું માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની ખરી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

હરિસિંહ પરબતસિંહ વાઘેલા અપીલાર્થી (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય વિરોધીઓ/પ્રતિવાદીઓ

=====

ઉપસ્થીતી

સુશ્રી ભવાની જાની, એમ. આર. રોહન રાવલ સાથે વકીલ

અપીલકર્તા (ઓ)

એમ. આર. કે. પી. રાવલ, વિરોધીઓ/પ્રતિવાદીઓ માટે એપ્લિકેશન

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી આર.પી. ધોલારીઆ

તારીખ:૦૨/૦૩/૨૦૧૭ મૌખિક ચુકાદો

૧. અપીલકર્તાએ દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૩૭૪ હેઠળ વિશેષ કેસ (એ. સી. બી.) નંબર ૪ ઓફ ૧૯૮૭માં વિશેષ ન્યાયાધીશ, (એ. સી. બી., ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નંબર ૨), અમદાવાદ (ગ્રામીણ), અમદાવાદ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ વિરુદ્ધ વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૨. વર્તમાન અપીલને વેગ આપતી ટૂંકી હકીકતો એ છે કે ફરિયાદી પાસે ખેતીની જમીન તેમજ બે જીપ છે અને બંને વાહનો ડ્રાઇવર દ્વારા ભાડે આપવામાં આવે છે અને જ્યારે ત્યાં વાહનો ભાડે નથી, ત્યારે તે જ મુસાફરો માટે ઢાંઢુકાથી બરવાલા સુધી ચલાવવામાં આવે છે.એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે બંને વાહનો મુસાફરો માટે વારંવાર ચલાવવામાં આવતા હોવાથી, બરવાલા પોલીસ સ્ટેશનના

પોલીસ કર્મચારીઓએ ગેરકાયદેસર વળતર માટે Rs.૧૫૦૦ ની માંગ કરી હતી.ફરિયાદી ગેરકાયદેસર વળતરની આ રકમ આપવા માંગતો ન હોવાથી તેણે એ. સી. બી. કચેરી સમક્ષ ફરિયાદ નોંધાવી હતી.

૩. ફરિયાદના અનુસરણમાં તપાસ અધિકારીએ તપાસ હાથ ધરી હતી અને અપીલકર્તા આરોપી સામે આરોપપત્ર દાખલ કર્યું હતું.આરોપી સામે આરોપ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો.આરોપીએ આરોપમાં દોષિત ન હોવાનો દાવો કર્યો હતો અને દાવો કર્યો હતો કે તેના પર કેસ ચાલી રહ્યો છે.

૩.૧ દોષને ઘરે લાવવા માટે,

ફરિયાદી પક્ષે સાક્ષીઓની તપાસ કરી છે અને દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા છે.

૩.૨ ટ્રાયલના અંતે, ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ ૧૯૭૩ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું નિવેદન નોંધ્યા પછી અને ફરિયાદી પક્ષ અને બચાવ પક્ષ વતી દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ ચુકાદો અને આદેશ આપ્યો હતો.

૪. તેનાથી વ્યથિત હોવાને કારણે, અપીલકર્તાએ આ અદાલત સમક્ષ ઉપરોક્ત ફોજદારી અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૫. વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપીને, અપીલકર્તાએ મુખ્યત્વે દલીલ કરી છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની પ્રશંસા કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને ખોટી રીતે રેકૉર્ડ કર્યો છે. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ જજે તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની પ્રશંસા કરી નથી અને હકીકતમાં, અત્યાર સુધી પુરાવાની કોઈ પ્રશંસા કરવામાં આવી નથી અને તેથી, વિવાદિત ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને ઉલટાવી દેવાની જરૂર છે.

૬. સુશ્રી ભવિની જાની, શ્રી રોહન રાવલ સાથે વિદ્વાન વકીલ, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે સાક્ષીઓના પુરાવા તેમજ વિવાદિત આદેશ દ્વારા આ અદાલતને લીધી છે અને દલીલ કરી છે કે ફરિયાદીએ સાદા કાગળ પર તેની સહી સિવાય ફરિયાદને નકારી દીધી છે અને તેણે તેની ફરિયાદમાં કંઈપણ કહ્યું નથી અને તે હદ સુધી ગયો છે કે આરોપી નંબર ૨ ઉપરોક્ત સ્થળે સંબંધિત સમયે પીએસઆઈ ન હતો અને કોઈ પણ આરોપીએ ક્યારેય કોઈ ગેરકાયદેસર સમાધાનની માંગ કરી નથી અને તેથી, ફરિયાદીના પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, ફરિયાદી પક્ષ માંગના સંદર્ભમાં મહત્વપૂર્ણ ઘટકો સ્થાપિત કરવામાં ખરાબ રીતે નિષ્ફળ ગયો છે. , સ્વીકૃતિ અને પુનઃપ્રાપ્તિ. તેણીએ રજૂઆત કરી છે કે જોકે પંચ નંબર ૧, જે ફરિયાદી સાથે હતો, તેણે ફરિયાદી પક્ષના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે, પરંતુ તેના પુરાવા ગૌણ છે અને સેલ્વરાજ વિરુદ્ધ કર્ણાટક રાજ્યના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત સ્પષ્ટ ગુણોત્તરને ધ્યાનમાં

રાખીને, (૨૦૧૫) ૧૦ એસ. સી. સી. ૨૩૦ તેમજ એ. આઈ. આર. ૨૦૧૪ એસ. સી. (એસ. પી.) ૧૮૩૭ માં નોંધાયેલા એ. પી. ના રાજ્ય વિરુદ્ધ એ. આઈ. આર. ૨૦૧૪ એસ. સી. (એસ. પી.) ૧૮૩૭ માં, ફરિયાદીના પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, પંચના સમર્થનકારી પુરાવા રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ હોવા છતાં, કોઈ દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં.છેલ્લે, સુશ્રી ભવીની એ આ અદાલતને વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવા વિનંતી કરી.

૭. બીજી બાજુ, શ્રી કે.પી.રાવલ, વિદ્વાન એપીએ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાને ટેકો આપ્યો છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આ એક યોગ્ય કેસ છે જેમાં વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિશાળ પુરાવા પર વિચાર કર્યો છે અને આરોપીઓને યોગ્ય રીતે દોષિત ઠેરવ્યા છે જેમાં કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ તારણો નક્કર અને નિર્ણાયક પુરાવા પર આધારિત છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તા આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવા માટેના રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના આધારે પૂરતા કારણો નોંધ્યા છે અને માંગ, સ્વીકૃતિ અને વસૂલાતના સંદર્ભમાં ઘટકો કાયદા અનુસાર સાબિત થાય છે અને તેથી, આ અદાલત અપીલકર્તા-મૂળ આરોપી નંબર ૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી શકે છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે, ફરિયાદીના પુરાવા તેમજ ફરિયાદ ઉપરાંત પંચ નંબર ૧ના પુરાવાઓએ મહત્વપૂર્ણ ઘટકો પૂરતા પ્રમાણમાં સ્થાપિત કર્યા છે, એટલે કે માંગ, સ્વીકૃતિ અને વસૂલાત અને

પંચ નંબર ૧નો પુરાવો સંતોષકારક રીતે સુસંગત છે અને સ્પષ્ટપણે વર્તમાન અપીલકર્તા આરોપીનો સમાવેશ કરે છે અને તેથી, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલી દોષિતતામાં દખલ ન કરી શકાય.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યાં સુધી દૂષિત ચલણી નોટોની વસૂલાતની વાત છે, તે જ જમ કરવામાં આવી છે અને જ્યાં સુધી આરોપીની વ્યક્તિની વાત છે ત્યાં સુધી અલ્ટ્રા ઉલ્ટ્રા લેમ્પનો ટેસ્ટ પણ પોઝિટિવ હોવાનું જાણવા મળ્યું છે અને દૂષિત ચલણી નોટોની સંખ્યા પ્રારંભિક પંચનામામાં ઉલ્લેખિત ચલણી નોટોની સંખ્યા સાથે સરખાવવામાં આવી હતી.તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આ અદાલત રેકૉર્ડ પરના સચોટ અને નિર્ણાયક પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને વિવાદિત ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશમાં દખલ ન કરી શકે.

૮. આ અદાલતે સુશ્રી ભવીની જાની, શ્રી રોહન રાવલ સાથે વિદ્વાન વકીલ, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ અને શ્રી રાવલ, પ્રતિવાદી રાજ્ય માટે શીખ્યા એપને સાંભળ્યું છે.

૯. આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા તેમજ પેપર બુકની પ્રકૃતિમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓનું ઝીણવટપૂર્વક નિરીક્ષણ કર્યું છે.ફરિયાદી પક્ષના નિવેદન અનુસાર, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, ફરિયાદી પાસે ખેતીની જમીન તેમજ બે ગ્રુપ છે અને બંને વાહનો ડાઈવર દ્વારા ભાડે આપવામાં આવે છે અને જ્યારે ત્યાં વાહનો ભાડે નથી, ત્યારે તે જ મુસાફરો માટે ઢાંઢુકાથી

બરવાલા સુધી ચલાવવામાં આવે છે.ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે બંને વાહનો મુસાફરો માટે વારંવાર ચલાવવામાં આવતા હોવાથી, બરવાલા પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ કર્મચારીઓએ ગેરકાયદેસર વળતર માટે રૂ.૧૫૦૦ ની માંગ કરી હતી.ફરિયાદી ગેરકાયદેસર વળતરની ઉપરોક્ત રકમ આપવા માંગતો ન હોવાથી તેણે એ. સી. બી. કચેરી સમક્ષ ફરિયાદ નોંધાવી હતી અને આમ આરોપીએ આરોપ મુજબ ગુનો કર્યો છે.

૧૦. પીડબ્લ્યુ ૪-ભીખુભા શિવુભા ઝાલાની Exh.૨૧ પર તપાસ કરવામાં આવી છે.ફરિયાદી સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તે બરવાલાનો રહેવાસી છે અને તે આરોપીઓને ઓળખતો હતો કારણ કે તેઓ આ વિસ્તારમાં પોલીસ અધિકારીઓ તરીકે સેવા આપતા હતા.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેની પાસે મુસાફરોને લઈ જવા માટે બે જીપ હતી અને જીપનો વહીવટ તેના પિતરાઈ ભાઈ ભાનુભા અને વિક્રમ અજીપસિંહ વાઘેલા દ્વારા કરવામાં આવી રહ્યો છે.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે ઘટના સમયે આરોપી નંબર ૨ પીએસઆઈ નહોતો પરંતુ એક શ્રી રાવલ પીએસઆઈ તરીકે ત્યાં હતો. સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેણે જીપ ચલાવવા માટેના હમ્મા માટે ક્યારેય કોઈ રકમ ચૂકવી નથી અને આરોપી નંબર ૨ સાથે ગેરકાયદેસર વળતરની ચુકવણી અંગે તેની કોઈ વાતચીત નથી.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેણે ક્યારેય રૂ.૧૫૦૦ ની ગેરકાયદેસર તૃપ્તિની માંગ કરવા માટે કોઈ ફરિયાદ નોંધાવી નથી-અને તે ક્યારેય એ.સી.બી.એ કચેરીમાં ગયો નથી, પરંતુ તેની સહી ખાલી કાગળ પર શ્રી રાવલ દ્વારા લેવામાં આવી હતી અને

તે પછી તે ખાલી કાગળ પર શું લખવામાં આવ્યું હતું તે તેને ખબર નહોતી.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેણે કોઈ રકમ રજૂ કરી નથી કે તેની હાજરીમાં એન્ટ્રેસીન પાવડરનું કોઈ પ્રકારનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું નથી કે તેની હાજરીમાં કોઈ પોલીસ અધિકારી દ્વારા કોઈ તપાસ કે જપ્તી કરવામાં આવી નથી.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેણે અપીલ કરનાર આરોપીને કોઈ ગેરકાયદેસર વળતરની રકમ સોંપી નથી અને તેણે ક્યારેય કોઈ પણ સંસ્થા સામે ગેરકાયદેસર વળતરની માંગ કરવા માટે કોઈ ફરિયાદ નોંધાવી નથી.

૧૧. પીડબ્લ્યુ ૧-કનુભાઈ જક્કિસભાઈ ઠાકુર, જે પંચ નંબર ૧ છે, તેમની આંક-૧૦ પર તપાસ કરવામાં આવી છે.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેમને પંચ નંબર ૧ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને સંબંધિત સમયે તેઓ મુખ્ય અધિકારી, બાવલા નગરપાલિકાની કચેરીમાં પરિષ્કાર કરાવવા તરીકે સેવા આપી રહ્યા હતા.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેને એ. સી. બી. કાર્યાલય દ્વારા બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને ભીખુભા શિવુભા ઝાલા દ્વારા કરવામાં આવેલી ફરિયાદના સંદર્ભમાં તેનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ તેને એ પણ સમજાવવામાં આવ્યું હતું કે કેવી રીતે જાળ તેમજ એન્ટ્રેસીન પાવડરનું પરીક્ષણ કરવામાં આવે છે.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે વાસ્તવમાં જાળના સમયે, જ્યારે તે ફરિયાદી સાથે પોલીસ સ્ટેશન, બરવાલા તરફ આગળ વધ્યો હતો, ત્યારે અપીલ કરનાર આરોપી ત્યાં મળી આવ્યો હતો અને તે પોલીસ સ્ટેશનમાં દાખલ થયો હતો અને પીએસઆઈ વિશે પૂછ્યું હતું, જેના પર અપીલ

કરનાર આરોપીએ જણાવ્યું હતું કે પીએસઆઈ આવશે અને ત્યારબાદ ફરિયાદીએ અપીલ કરનાર આરોપીને કહ્યું કે તે તેની જીપ અંગે વાત કરવા માંગે છે, તે સમયે, અપીલ કરનાર આરોપીએ કહ્યું કે "તમે જે આપવા માંગો છો, તે મને આપો, હું પીએસઆઈને સોંપીશ".સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે ત્યારબાદ ફરિયાદીએ તેના ખિસ્સામાંથી રૂ.૧૫૦૦ બહાર કાઢ્યો અને અપીલ કરનાર આરોપીને સોંપ્યો, અપીલ કરનાર આરોપીએ તે સ્વીકાર્યું અને ત્યારબાદ ફરિયાદીએ અવાજ ઉઠાવ્યો અને તેથી દરોડા પાડનાર પક્ષના અન્ય સભ્યો ત્યાં પહોંચ્યા.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે ટેબલ પરથી દૂષિત ચલણી નોટો મળી આવી હતી.

૧૨. આ તબક્કે, એ.સુબેર વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય, (૨૦૦૯) ૬ એસ.સી.સી. ૫૮૭ માં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવો ફળદાયી રહેશે:(૨૦૦૯ એ. આઈ. આર. એસ. સી. ૬બલ્યુ. ૩૯૯૪) એ કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ (૧) (ડી) ના વૈધાનિક પ્રિસ્ક્રિપ્શનના ઉદ્દેશ્ય પર ધ્યાન આપતા ચુકાદો આપ્યો હતો કે ફરિયાદી પક્ષે અન્ય કોઈપણ ફોજદારી ગુનાની જેમ વાજબી શંકાથી આગળ આરોપ સાબિત કરવો પડશે અને આરોપીઓને નિર્દોષ ગણવા જોઈએ, જ્યાં સુધી તે માંગના યોગ્ય પુરાવા અને ગેરકાયદેસર સંતોષની સ્વીકૃતિ દ્વારા સ્થાપિત ન થાય, જે દોષિત ઠેરવવા માટે જરૂરી મહત્વપૂર્ણ ઘટકો છે.

૧૩. કેરળ રાજ્યમાં અને અન્ય વિરુદ્ધ સી.પી.રાવ (૨૦૧૧) ૬ એસ.સી.સી. ૪૫૦:(એ. આઈ. આર. ૨૦૧૨ એસ. સી. (સપ્લિમેન્ટ) ૩૯૩), માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સમાન ગુનાઓ સામે તેના અગાઉના કહેવતને પુનરાવર્તિત કરતા જણાવ્યું હતું કે માત્ર વસૂલાત પોતે જ આરોપી સામેના આરોપને સાબિત કરશે નહીં અને લાંચની ચુકવણીને સાબિત કરવા અથવા આરોપીએ સ્વેચ્છાએ પૈસા સ્વીકાર્યા હતા તે બતાવવા માટે કોઈ પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, તેને લાંચ તરીકે જાણીને, દોષિત ઠેરવી શકાતો નથી.

૧૪. કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ની અનિવાર્ય પૂર્વ-જરૂરિયાતોને સમજવા માટે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા તાજેતરમાં કરવામાં આવેલા નિવેદનમાં (એ. આઈ. ડી. ૧૭ (એ. આઈ. આર. ૨૦૧૪ એસ. સી. (સપ) ૧૮૩૭) (ઉપરોક્ત) માં સ્પષ્ટ શબ્દોમાં રેખાંકિત કરવામાં આવ્યું છે કે, માંગના પુરાવા વિના આરોપી પાસેથી ચલણી નોટો રાખવાથી અને તેની વસૂલાત કરવાથી કાયદાની કલમ ૭ તેમજ ૧૩ (૧) (ડી) (આઈ) અને (૨) હેઠળ ગુનો સ્થાપિત થશે નહીં. એવું સૂચન કરવામાં આવ્યું છે કે ગેરકાયદેસર સંતોષની માંગના કોઈ પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, કોઈ મૂલ્યવાન વસ્તુ અથવા આર્થિક લાભ મેળવવા માટે ભ્રષ્ટ્ર અથવા ગેરકાયદેસર માધ્યમોનો ઉપયોગ અથવા જાહેર સેવક તરીકે પદનો દુરુપયોગ સાબિત કરી શકાતો નથી.આમ, માંગનો પુરાવો એ કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ હેઠળ ગુના માટે અનિવાર્ય અનિવાર્યતા અને વ્યાપક આદેશ હોવાનું માનવામાં આવ્યું છે. કાયદાની કલમ ૨૦, જે તેમાં કલ્પના કરવામાં આવી છે તે

મુજબની ધારણાને મંજૂરી આપે છે, એવું માનવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે તે માત્ર કલમ ૭ હેઠળના ગુના માટે જ વિસ્તારી શકાય છે અને કાયદાની કલમ ૧૩ (૧) (ડી) (i) અને (ii) હેઠળના ગુનાઓ માટે નહીં, તે કોઈ પણ સત્તાવાર કાર્ય કરવા અથવા ન કરવા માટે ગેરકાયદેસર લાભ સ્વીકારવાના પુરાવા પર પણ આકસ્મિક છે. ગેરકાયદેસર સંતોષ સ્વીકારવાના આવા પુરાવા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જો માંગનો પુરાવો હોય તો જ તે અનુસરવામાં આવી શકે છે. સ્વયંસિદ્ધ રીતે, એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે માંગના પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, કાયદાની કલમ ૨૦ હેઠળ આવી કાનૂની ધારણા પણ ઊભી થશે નહીં.

૧૫. વર્તમાન કેસમાં, આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને સજાની પુષ્ટિ કરવા માટે વાજબી શંકાની બહાર યોગ્ય, વિશ્વસનીય અને નક્કર પુરાવા છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે પુરાવાની તપાસ કરવી જરૂરી છે. જો રેકૉર્ડ પર આવા કોઈ પુરાવા ન હોય, તો તે ઘટનામાં, દરોડા પાડવામાં આવ્યા હતા અને વસૂલાત કરવામાં આવી હતી તે હકીકતને ધ્યાનમાં લીધા વિના, દોષિત ઠેરવી શકાતો નથી કારણ કે તેના કેસને વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કરવાની જવાબદારી ફરિયાદી પક્ષ પર છે.

૧૬. ઉપરોક્ત તથ્યાત્મક સ્થિતિની પૃષ્ઠભૂમિમાં અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના એકંદર વિશ્લેષણ પર, એવું લાગે છે કે ફરિયાદી-પીડબ્લ્યુ જ-ભીખુભા શિવુભા ઝાલાએ ફરિયાદી પક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો નથી, તેણે પોતે તેની પોતાની

ફરિયાદને નકારી કાઢી છે, તેણે જુબાની આપી છે કે તેના પછીના પીએસઆઈ દ્વારા ખાલી કાગળ પર તેની સહી મેળવવામાં આવી હતી અને તેને ખબર નહોતી કે તેના પર શું લખવામાં આવ્યું હતું તે હકીકત સાથે તેણે પોતે સ્વીકાર્યું છે કે વર્તમાન અપીલકર્તા આરોપી તેમજ અન્ય પોલીસ અધિકારીઓએ ક્યારેય હમાની રકમની માંગ કરી નથી અથવા ક્યારેય ગેરકાયદેસર વળતર માટે કોઈ રકમની માંગ કરી નથી અને તેણે પોતે પણ ગેરકાયદેસર વળતરની માંગના સંદર્ભમાં અને આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને એ. સી. બી. સમક્ષ કોઈ ફરિયાદ કરી નથી, તેમ છતાં પી. ડબલ્યુ. ૧-પંચ નંબર ૧ નો પુરાવો જે જાળના સમયે ફરિયાદીની સાથે હતો તે રેકૉર્ડ પર અને પંચ નંબર ૧ ના પુરાવાના મૂલ્યાંકન પર ઉપલબ્ધ છે.૧, ચોક્કસ માંગના સંદર્ભમાં આરોપીના મુખમાંથી વાતચીતમાંથી કંઈ ચોક્કસ બહાર આવતું નથી.તેની ગેરહાજરીમાં, વિદ્વત એપીપી દ્વારા રજૂ કરાયેલ પંચ નંબર ૧ નો પુરાવો રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ હોવા છતાં, જ્યારે ફરિયાદીનો પ્રાથમિક પુરાવો ગુમ થાય છે અને તેણે પોતાની ફરિયાદને નકારી કાઢી હતી અને તેણે પણ ફરિયાદ દાખલ કરવાની હદ સુધી તેની ફરિયાદને નકારી કાઢી હતી, ત્યારે આ અદાલતનો અભિપ્રાય માનવામાં આવે છે કે વર્તમાન અપીલકર્તા સામે દોષિત ઠેરવવામાં આવે તો તે વધુ ટકી શકશે નહીં.વધુમાં નોંધ કરી શકાય છે કે ફરિયાદીએ તેના જુબાનીમાં જણાવ્યું છે કે પોલીસ અધિકારીઓ, બરવાલાએ ક્યારેય ગેરકાયદેસર વળતરની રકમની માંગ કરી નથી, તેણે ક્યારેય એ. સી. બી. કાર્યાલય સમક્ષ કોઈ ફરિયાદ કરી નથી અને ક્યારેય એ. સી. બી. પોલીસ સ્ટેશનની મુલાકાત લીધી નથી અને મૂળ રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીની

ચકાસણી કરવા પર, એવું લાગે છે કે ફરિયાદ આંક-૨૨ પર છે જે સાદા કાગળ પર નોંધાયેલી હોય તેવું લાગે છે અને ફરિયાદીની સહી પણ ખાલી કાગળ પર લેવામાં આવી હોવાનું જણાયું હતું. આ સંજોગોમાં, ફરિયાદી પક્ષ મહત્વપૂર્ણ ઘટકો, એટલે કે માંગ, સ્વીકૃતિ અને પુનઃપ્રાપ્તિ સ્થાપિત કરવામાં ખરાબ રીતે નિષ્ફળ ગયો છે. પ્રાથમિક પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, ગૌણ પુરાવા એટલે કે સમર્થનકારી પુરાવા અર્થહીન બની જાય છે જેનું કોઈ પુરાવા મૂલ્ય નથી.

૧૭. વધુમાં એ પણ જોઈ શકાય છે કે ગુજરાત રાજ્યમાં, પંચોને હંમેશા સરકારી કચેરીઓમાંથી માંગવામાં આવે છે, જેઓ સરકારી કર્મચારીઓ હોય છે, જેથી તેઓ શત્રુતાપૂર્ણ ન બની શકે. એ. સી. બી. ના અધિકારી દ્વારા છટકું દરમિયાન સરકારી અધિકારીઓની સેવાઓ માંગવામાં આવે છે, તેથી તેઓ તેમના અગાઉના નિવેદન, પંચનામાની સામગ્રી અને સામાન્ય રીતે પુરાવા રેકૉર્ડ કરતા પહેલા જુબાની આપવા માટે બંધાયેલા હોય છે, એ. સી. બી. કાર્યાલયની જુબાની આપતા પહેલા સરકારી સાક્ષીના અગાઉના નિવેદનને બતાવવાની અને તેનું મૂલ્યાંકન કરવાની સતત પ્રથા છે અને તેથી સરકારી કર્મચારીઓ ક્યારેય પ્રતિકૂળ વલણ અપનાવતા નથી.

૧૮. પુરાવાના ઉપરોક્ત સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યારે માંગ અને સ્વીકૃતિ સાબિત થતી નથી, જે ગેરકાયદેસર સંતોષ સ્વીકારવાના અપરાધને સ્થાપિત કરવા માટે અત્યાર સુધી મહત્વપૂર્ણ ઘટકો છે અને પરિણામે, ટેબલમાંથી દૂષિત

ચલણી નોટોની વસૂલાત અર્થહીન બની ગઈ છે.મામલાના આ ઢ્રષ્ટિકોણમાં, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ તારણો રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવા સાથે સુસંગત નથી.તે હવે સારી રીતે નક્કી થઈ ગયું છે કે માંગને નિર્ણાયક પુરાવા રજૂ કરીને સાબિત કરવી પડશે.આ સંજોગોમાં, અપીલકર્તા આરોપી દ્વારા આવા તમામ કૃત્યોને સાબિત કરવા માટે ચોક્કસ અને નિર્ણાયક પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા નોંધાયેલી સજા ટકાઉ નથી.

૧૯. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, અપીલ સફળ થાય છે.વિશેષ ન્યાયાધીશ, (એ. સી. બી., ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નંબર ૨), અમદાવાદ (ગ્રામીણ), અમદાવાદ દ્વારા ૧૯૯૭ના વિશેષ કેસ (એ. સી. બી.) નંબર ૪માં આપવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.અપીલ કરનાર આરોપી તેની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપોમાંથી મુક્ત થઈ જાય છે.જામીન બોન્ડ, જો કોઈ હોય તો, રદ કરવામાં આવે છે.અપીલકર્તા આરોપી દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ દંડ, જો કોઈ હોય તો, પરત કરવામાં આવશે.આર એન્ડ પી ને તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછા મોકલવામાં આવે.

(આર.પી. ધોલારીઆ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.